

ĐỀ CHÍNH THỨC

PHẦN I (6,5 điểm)

Nhà thơ Tố Hữu đã mở đầu một bài thơ của mình bằng tiếng chim tu hú quen thuộc, báo hiệu mùa hè:

Khi con tu hú gọi bầy

(Theo *Ngữ văn 8, tập II*, NXB Giáo Dục, năm 2010)

Câu 1 (1,0 điểm): Âm thanh ấy cũng xuất hiện nhiều lần trong một bài thơ của Bằng Việt. Đó là bài thơ nào? Nêu mạch cảm xúc của bài thơ.

Câu 2 (1,0 điểm): Trong bài thơ em vừa xác định

a. Chỉ ra thán từ gọi đáp trong một câu thơ viết về tiếng chim tu hú.

b. Sự xuất hiện nhiều lần của tiếng tu hú có ý nghĩa gì?

Câu 3 (3,5 điểm): Ở bài thơ của Bằng Việt, có một kỉ niệm về người bà trong hồi ức mà cháu chẳng bao giờ quên được giữa những năm chiến tranh gian khổ, ác liệt:

Năm giặc đốt làng cháy tàn cháy rụi

Bằng một đoạn văn (khoảng 12 câu) trình bày theo cách lập luận diễn dịch, làm rõ vẻ đẹp của bà trong hồi ức ấy, trong đoạn sử dụng hợp lí câu bị động và phép nối để liên kết câu (*chỉ rõ những yếu tố tiếng Việt đã sử dụng*).

Câu 4 (1,0 điểm): Cụm từ “*cháy tàn cháy rụi*” gọi cho em liên tưởng đến chi tiết nào trong một văn bản đã học ở chương trình Ngữ văn 9? Nêu rõ tên văn bản và tác giả.

PHẦN II (3,5 điểm)

Đọc đoạn thơ và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

“...hạnh phúc bình thường và giản dị lắm

là tiếng xe về mỗi chiều của bố

cả nhà quây quần trong căn phòng nhỏ

chị xới cơm đầy bát phải ăn no

hạnh phúc là khi đêm về không có tiếng mẹ ho

là ngọn đèn soi tương lai em sáng

là điểm 10 mỗi khi lên bảng

là ánh mắt một người lạ như quen

hạnh phúc là khi mình có một cái tên ...”

(Trích “*Hạnh phúc*” - Thanh Huyền)

Câu 1 (0,5 điểm): Ghi lại dòng thơ khái quát nội dung chính của đoạn thơ.

Câu 2 (1,0 điểm): Xác định và nêu tác dụng của một biện pháp tu từ được sử dụng trong đoạn thơ.

Câu 3 (2,0 điểm): Tác giả Thanh Huyền đã chia sẻ quan điểm về hạnh phúc. Còn với em, như thế nào là hạnh phúc? Hãy trình bày ý kiến của mình bằng một đoạn văn khoảng 2/3 trang giấy thi.

CÂU	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	ĐIỂM
Phần I (6.5 điểm)		
1 (1.0 điểm)	- Bài thơ: <i>Bếp lửa</i> - Mạch cảm xúc: khơi nguồn - hình ảnh bếp lửa + từ quá khứ đến hiện tại + từ hồi tưởng đến suy ngẫm	0.5đ 0.5đ
2 (1.0 điểm)	a. Thán từ gọi đáp: ơi b. Ý nghĩa của tiếng chim tu hú: + Gọi khung cảnh thanh bình, yên ả nơi làng quê. + Gọi tình cảnh vắng vẻ, cô cút và sự hoài niệm, nhớ mong của hai bà cháu.	0.25đ 0.25đ 0.5đ
3 (3.5 điểm)	* Hình thức: - Đoạn văn diễn dịch, 12 câu (+/- 2 câu) - Mạch ý rõ ràng, biết cách phân tích ngữ liệu trong văn bản, liên kết chặt chẽ. <i>(Bài làm mắc nhiều lỗi diễn đạt/ mạch ý lộn xộn/ thiếu liên kết...: trừ tối đa 0.25 điểm)</i>	0.5đ
	* Tiếng Việt: sử dụng hợp lí và chú thích rõ: - Câu bị động - Phép nối	0.5đ
	* Nội dung: - Mở đoạn: giới thiệu tác giả, tác phẩm, phạm vi và vấn đề - Thân đoạn: HS linh hoạt trong việc lựa chọn, khai thác từ ngữ, hình ảnh, BPTT, giọng điệu, ngôn ngữ thơ... trong khổ thơ thứ tư và chủ động lựa chọn mạch ý để làm rõ vẻ đẹp của người bà. Cần đảm bảo những nội dung cơ bản sau: + Bối cảnh của cuộc chiến tranh gian khổ, ác liệt. + Phẩm chất kiên cường và niềm tin vào ngày mai “bình yên”. + Vẻ đẹp của tấm lòng vị tha, giàu đức hi sinh của bà. - Kết đoạn: khái quát nghệ thuật đặc sắc của khổ thơ. # Lưu ý: khi chấm, giám khảo cần quan tâm đến kĩ năng làm bài của HS. Với những bài làm thiên về diễn ý thơ, không biết cách khai thác yếu tố nghệ thuật để làm bật vấn đề, điểm nội dung không quá 1 điểm.	2.5đ 0.25đ 0.5đ 0.5đ 0.75đ 0.5đ
4 (1.0 điểm)	- Chi tiết: ông Hai khoe sự việc Tây đốt làng, đốt nhà, đốt nhãn. - Văn bản: <i>Làng</i> - Tác giả: Kim Lân	0.5đ 0.25đ 0.25đ
Phần II (3.5 điểm)		
1 (0.5 điểm)	- Dòng thơ: <i>hạnh phúc bình thường và giản dị lắm</i>	0.5đ
2	Học sinh cần xác định chính xác một trong số các BPTT: liệt	

(1.0 điểm)	kê, điệp ngữ... - Gọi tên - Chỉ ra dấu hiệu - Tác dụng: nhấn mạnh...	0.5đ 0.25đ 0.25đ
3 (2.0 điểm)	<i>NLXH - HS thực hiện được các yêu cầu:</i> * Hình thức: - Đoạn văn, không quá 2/3 trang giấy thi - Mạch ý rõ ràng, bố cục hợp lí, lập luận chặt chẽ, đảm bảo liên kết. * Nội dung: <i>HS có thể trình bày theo các cách khác nhau nhưng phải đảm bảo đúng đặc trưng văn NLXH (lí lẽ rõ ràng, DC đời sống, phân tích đánh giá được các mặt của vấn đề...)</i> và làm rõ vấn đề: <i>quan niệm về hạnh phúc.</i> Mạch ý tham khảo: * Dẫn vấn đề: * Giải thích vấn đề: - Hạnh phúc là gì? Biểu hiện của hạnh phúc? - Ý nghĩa của hạnh phúc trong đời sống. * Bàn luận vấn đề: - Lí giải được vì sao quan niệm của em lại là hạnh phúc. + Hs biết lấy DC đời sống và phân tích để thuyết phục cho ý kiến của mình. - So sánh, đối chiếu với những quan niệm khác về hạnh phúc để biết cách tạo ra hạnh phúc trong cuộc sống. * Liên hệ: bám sát ý nghĩa của vấn đề, xác định rõ: - Nhận thức được giá trị của hạnh phúc trong đời sống. - Đưa ra những hành động cụ thể để tạo dựng và gìn giữ hạnh phúc. <i>Lưu ý: Không cho điểm những bài viết có suy nghĩ lệch lạc, tiêu cực.</i>	0.25đ 1.75đ 0.5đ 0.5đ 0.25đ 0.5đ